

انشعاب اصلاح طلبان نه؟

يك عضو ارشد كارگزاران سازندگي از كناره گيري خود از اين تشكّل سياسي خبر داد

انشعاب اصلاح طلبان نه؟

4 خردادماه 1400، وقتي خبر يك خبرگزار اصولگرا كه پيش از تمامي رقبای رسانه‌اي خود و حتي پيش از شوراي نگهبان به عنوان نهاد مسوول بررسي صلاحيت داوطلبان انتخابات رياست‌جمهوري، از فهرستي 7 نفره به عنوان كانديداهای نهايي انتخابات رياست‌جمهوري سيزدهم پرده برداشته بود، رسماً نیز تاييد شد، در حالي كه با توجه به گرايش سياسي و خط و ربط جناحي و تشكيلاتي آن 7 كانديدا كه به باور بسياري از ناظران، حتي بخش‌هاي مهمي از نيروها و سلايق سياسي درون حاكميت را نیز پوشش نمي‌دادند، بسياري از كنشگران سياسي و مدني نیز همچون بخش مهمي از افكار عمومي در بهت و شگفتي فرو رفته بود، دبيركل يك حزب اصلاح‌طلب معتقد بود كه ميشود از ميان همين گزينه‌ها هم دست به انتخاب زد و كسي را برگزيد كه دست‌كم به‌طور نسبي به گزينه مطلوب جريان اصلاحات نزديك باشد؛ غلامحسين كرباسچي، دبيركل حزب كارگزاران سازندگي همان ساعات اوليه پس از انتشار فهرست 7 كانديدای انتخابات رياست‌جمهوري 1400 در گفت‌وگويي با «اعتماد» كه بخش‌هايي از آن همان زمان منتشر شد، در حالي برخلاف راه‌برد عدم‌حمایت از گزينه غيراصلاح‌طلب كه پيش‌تر از سوي جبهه اصلاحات ايران به عنوان يكي از مهم‌ترين خطوط قرمز مطرح و تاكيد شده بود كه اين جريان سياسي تحت هيچ شرايطي حاضر به عدول از اين يك فقره نيست، همچنان از «حمایت از گزينه معقول‌تر» سخن گفت و حتي يكي از دو كانديدای غيراصولگرايي را كه موفق به عبور از سد نظارت استصوابي شوراي نگهبان شده بودند، شايسته اين حمايت معرفي كرد كه حتي اصولگرايان نیز در شوک رد صلاحيت تمامي گزينه‌هاي غيراصولگرا، بيش از آنكه بر چگونگي ورود به انتخابات متمرکز باشند، درگير انتقاد از عملکرد بحث‌انگيز شوراي نگهبان بودند. در ادامه البته چند حزب و تشكّل اصلاح‌طلب ديگر نیز پشت همان كانديدای غيراصولگراي تاييد

صلاحیت‌شده ایستاده و خواهان حمایت رای‌دهندگان از او شدند اما آن حمایت روزهای بعد که اولاً پس از طرح انتقادات و تلاش برای پیگیری موضوع و اطمینان از قطعی بودن نتایج ردصلاحیت داوطلبان ازسوی دیگر اصلاح‌طلبان مطرح شد و در ثانی با تأکید بر این مهم رقم خورد که ممکن است پافشاری بر راهبرد تماماً اصلاح‌طلبانه، آسیب‌هایی را بر منافع ملت و مصالح مملکت وارد کند با آنچه پیش از تمامی این مباحث و بلافاصله پس از اعلام فهرست 7 کاندیدای نهایی صورت گرفته بود، تفاوت‌هایی داشت.

هرچه بود در ادامه در حالی کارگزاران سازندگی صریح‌تر و فعال‌تر از هر حزب و تشکیلات اصلاح‌طلبی وارد گود رقابت شد که همان زمان حتی برخی منابع از این مهم خبر می‌دادند که این موضع، شاید موضع اکثریت حزب باشد اما الزاماً موضع تمامی اعضای این حزب عضو جبهه اصلاحات نیست و اگرچه دستیابی به اجماع تام و تمام در کمتر گروه انسانی ممکن است، این منابع می‌گفتند که صدای مخالفان حمایت از گزینه غیراصلاح‌طلب درون حزب کارگزاران آنقدر هم ضعیف و در اقلیت نبوده و دست‌کم هستند چهره‌های شاخصی درون این تشکل سیاسی که از چنین موضعی حمایت می‌کنند.

انتخابات که برگزار شد و در نهایت چنان‌که بسیاری از ناظران پیش‌بینی می‌کردند، با پیروزی کاندیدای اصلی جناح راست خاتمه یافت، زمزمه‌ها درخصوص خروج از جبهه اصلاحات از یکسو و انشعاب برخی اعضای شاخص این تشکل سیاسی از عضویت در آن از دیگرسو، بار دیگر بحث از آینده اصلاحات را به صدر اخبار آورد و دوباره این بحث به میان آمد که آیا مجموعه نیروهای سیاسی متکثری که بیش از دو دهه گذشته خود را به عنوان «اصلاح‌طلبان» در ادبیات سیاسی- رسانه‌ای ایران مطرح کرده‌اند، به‌واقع در یک دسته و جریان مشخص سیاسی جا می‌گیرند یا تفاوت دیدگاه میان طیف‌ها و احزاب درون این جریان سیاسی در مواردی چنان جدی است که بهتر است اصلاح‌طلبان یک بار برای همیشه این مشکل را حل کنند و آن‌گاه با اجماع و انسجامی مستحکم‌تر پیش بروند. با این همه اما هر آنچه در این خصوص مطرح می‌شد، خیلی زود با تکذیبیه مواجه و از مدار بحث و گفت‌وگوی جدی ناظران خارج می‌شد. روز گذشته اما خبری روی خروجی یک خبرگزاری نزدیک به جناح اصلاحات رفت که به نقل از یک عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی از استعفای چند نفر از اعضای شاخص این تشکل سیاسی به دلیل همین اختلاف نظرها حکایت داشت. فرزانه ترکان که با خبرگزاری برنا به گفت‌وگو نشست به بود با اعلام خبر استعفا از کارگزاران سازندگی، «زاویه‌ای که با برخی سیاست‌های حزب کارگزاران، خصوصاً در انتخابات اخیر» پیدا کرده بود را علت این کناره‌گیری عنوان کرد و گفت: «چند تن از افراد

صاحب رای و بزرگان حزب هم علاوه بر من از عضویت در حزب کارگزاران استعفا دادند.» ترکان البته اشاره‌ای به نام این چند عضو مستعفی کارگزاران نکرده اما همزمان با انتشار صحبت‌های او، برخی منابع از کناره‌گیری شهربانو امانی و یدالله طاهرنژاد دو عضو ارشد دیگر کارگزاران سازندگی از این تشکل سیاسی خبر داده‌اند. اخباری که البته تا زمان نگارش این گزارش نه از جانب سخنگو و اعضای هیات‌ریسه حزب کارگزاران و نه البته از سوی این دو عضو ارشد تایید یا تکذیب نشده است.

فارغ از این اما آن‌طور که ترکان در توضیح علت استعفایش گفته، بحث همان بحث «اصلاحات حاکمیت‌محور» در مقابل «اصلاحات جامعه‌محور» است که طی چندسال اخیر بارها و بارها به عنوان دو نگرش متفاوت میان اصلاح‌طلبان، عامل این اختلافات عنوان شده است. ترکان البته علاوه بر تفاوت در این دو نگرش به عنوان عامل اختلاف‌نظر اصلاح‌طلبان، به انتقاد از مسائلی دیگر نیز پرداخته و از جمله با بیان اینکه «اگر قرار باشد همیشه دبیر، رییس و کمیسیون سیاسی ما در اختیار همان افرادی باشد که ۱۵ و ۲۰ سال قبل بود، نمی‌توان تغییری حس کرد»، نسبت به بی‌توجهی برخی اصلاح‌طلبان به جوان‌گرایی انتقاد کرده و گفته است: «باید اجازه بدهیم که ایده‌های نو و جوان‌هایی که خلاق هستند بیایند و برنامه، کمک و راهکار ارائه بدهند.» حال باید دید فرزانه ترکان و دیگر اعضای ارشد کارگزاران سازندگی که احتمالاً از عضویت در این تشکل سیاسی کناره‌گیری کرده‌اند، در ادامه چه مسیری را پی خواهند گرفت و آیا جذب دیگر احزاب اصلاح‌طلب میشوند یا با انشعاب از کارگزاران سازندگی، دست به کار تاسیس تشکیلاتی تازه خواهند شد. هرچند درعین حال احتمال دیگر، ادامه فعالیت‌های آنان خارج از چارچوب احزاب است و در حال باید برای یافتن پاسخ، هنوز باید صبر کرد.